

ACTE AMB MOTIU DEL DIA INTERNACIONAL DE LA COMMEMORACIÓ DE LES VÍCTIMES DE L'HOLOCAUST

Palau del Parlament, 26 de gener de 2010

El Parlament, representant el poble de Catalunya, ha honrat un any més la memòria de les víctimes de l'Holocaust, un acte de commemoració que repetim cada any, però que no perd valor ni importància, perquè no és solament un recordatori del passat; és, vol ser i ha de ser un gest significatiu de compromís amb la vida i la dignitat humana, de compromís amb la llibertat, de compromís amb la lluita contra l'horror humà que va encarnar el nazisme, de compromís amb el present i el futur de la humanitat.

Sovint faig referència al fet que cal conèixer el passat, els antecedents, la història, per poder entendre bé el present, i sobretot per plantejar projectes sòlids de futur. En el cas de l'Holocaust aquest raonament té una dimensió universal. Tothom –tothom–, totes les generacions, de tot arreu, han de mantenir viva la memòria del que va ser l'Holocaust, ser-ne conscients sense que el pas del temps desdibuixi la realitat, no pas per alimentar odis o rancúnies, sinó precisament per preservar la convivència i la pau, perquè només assumint que l'home suposadament civilitzat és capaç d'arribar a aquell extrem, a aquell horror planificat, podrem evitar que es repeteixi.

El context històric actual fa oportú recordar-ho: el nazisme va créixer en temps de crisi econòmica mundial, temps de mancances, temps de

frustracions. Va assenyalar els jueus com a culpables de tot, i alhora defensava la superioritat d'uns homes sobre els altres, que els uns tenien drets sobre els altres. El nazisme negava la democràcia, negava la diversitat i la tolerància, negava la llibertat, negava la igualtat. Hi insisteixo: eren europeus civilitzats, fins al punt que fins i tot van vestir l'odi i la discriminació humana amb lleis, com les de Nuremberg del 1935, que privaven de la ciutadania alemanya els qui no eren de sang ària i prohibien les relacions matrimonials o extramatrimonials entre jueus i súbdits alemanys de raça ària.

Amb una estratègia comunicativa que convertia les pitjors mentides en veritat, una majoria cega va criminalitzar el poble jueu, contra el qual el nazisme va iniciar una espiral creixent de bogeria inhumana, de crueltat, una espiral que va seguir creixent fins a engolir altres col·lectius, que van ser víctimes del mateix raonament irracional: els gitanos, els testimonis de Jehovà, els homosexuals, els discapacitats... Si els valien raons racials, religioses, sexuals, també els podien valer les polítiques. I, així, republicans catalans, apàtrides que havien fugit de la dictadura franquista, van patir els camps de concentració i l'extermini del nazisme.

Milions d'homes, dones i infants foren assassinats. Molts altres van salvar la vida, però no es van salvar de l'horror que comportava la vida en aquells camps. Gràcies a la lluita de centenars de milers de persones en una guerra terrible es va posar fi a aquell malson. El Tercer Reich fou vençut.

Però no oblidem mai que aquell malson va ser real. I ens cal afrontar, generació rere generació, aquella realitat. No podem acceptar que es neguin o que es qüestionin aquells fets.

No els podem ignorar, ni oblidar, ni podem reduir la dimensió del que va passar. Se'n diu "genocidi", se'n diu "Shoah", se'n diu "Holocaust". I, per tant, tampoc podem permetre que es faci servir aquest terme per a fets trivials i menors del nostre temps. No podem restar ni una engruna de significat al que va passar. L'home modern va rebre la lliçó més cruel de la història: va aprendre que es pot infligir un mal organitzat, planificat a gran escala, que era incapaç d'imaginar. No ens podem permetre oblidar-ho.

Els qui van morir, els qui van patir, els qui van sobreviure, els qui s'hi van enfrontar, els qui van lluitar, mereixen el nostre humil homenatge, mereixen reconeixement i record. Com el mereixen els qui ens en van deixar testimoni directe: Francesc Boix i les seves fotografies, o Amat-Piniella i la seva colpidora novel·la 'KL Reich', o Montserrat Roig, que en arribar la democràcia va contribuir decisivament a rescatar aquella part amagada de la nostra història, aquell episodi de la humanitat que la dictadura franquista va silenciar i amagar al nostre país. Són noms que han de formar part destacada de la cultura catalana, que han de ser àmpliament coneguts a la Catalunya del segle XXI.

Aquest homenatge també és per a ells, per a la nostra pròpia dignitat i per als qui ens succeiran, per als qui en recolliran el testimoni i el mantindran. Perquè el d'avui és només un gest, però el seu significat és immens. Ser aquí, participar en aquest acte, és una expressió de valors, de compromís, i de compromís amb la lluita per la dignitat humana. És defensar el valor de la vida.

Gràcies, doncs, a tots els representants de les víctimes que avui han volgut ser aquí per participar activament en aquest acte; gràcies a

l'excel·lentíssim ambaixador d'Israel, que ens ha acompanyat fins ara; gràcies al vicepresident de la Generalitat, als consellers, a la mesa del Parlament, als diputats i les diputades; gràcies al Quartet Brossa, que ens ha tornat a fer viure, com fa un parell d'anys ho vam fer amb una pel·lícula directament, els horrors d'aquell moment; gràcies a tots vostès per ser avui aquí.

Cada any acabo de la mateixa manera, però cada any acabo amb una mica més d'optimisme, perquè crec una mica més en la vida. Aquests actes hi fan creure. Per la vida. 'Lahaim'.